

RIKTLINJER

1(21)

Datum: 2018-10-16
Diarienummer: GIH 2017/529
Handläggare: Katarina Offnegårdh, UFA
Beslutat av: GUN och FFN
Beslutsdatum: 2018-10-17 resp. 2018-11-07
Giltighetstid: tillsvidare

Riktlinjer för kvalitetssäkring av examina, huvudområde och ämne

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Del I – Kvalitetssäkring av befintliga examina, huvudområde och ämne	3
1. Allmänt	3
2. Utvärdering av examina, huvudområden och ämnen.....	4
3. Kvalitetssäkringsprocess.....	5
3.1 Upptaktsmöte.....	5
3.2 Underlag	5
3.3 Dialogmöte - Självvärderingsdag	5
4. Resultat och uppföljning.....	6
4.1 Dokumentation för examina, huvudområde och ämne	6
4.2 Uppföljning.....	6
Bilaga 1: Förteckning av befintliga examina, huvudområden och ämnen	7
Bilaga 2: Aspekter för utvärdering av huvudområde.....	10
Del II – Kvalitetssäkring av NYA Ämnen, huvudområde och examina	13
1. Inledning.....	13
1.1 Definition av ämne och huvudområde.....	13
1.2 Relation till examen.....	13
1.3 Process för inrättande	14
2.1 Motiv för inrättande av ämne	14
2.2 Lärrresurser.....	14
2.3 Ekonomi och infrastruktur.....	14
3. Ansökan om inrättande av nytt huvudområde	14
3.1 Allmänt	15
3.2 Utbildningens förutsättningar – lärandemål.....	15
3.3 Utbildningens resultat.....	21
4. Ikraftträdande.....	21

I arbetet med kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av befintliga och nya examina, huvudområde och ämnen utgår detta från GIH:s övergripande policy samt system för kvalitetsarbete

Detta dokument innehåller två delar:

- del I omfattar riktlinjer för *befintliga examina, huvudområde och ämnen*,
- del II omfattar riktlinjer för inrättande av *nya examina, huvudområde och ämnen*.

DEL I – KVALITETSSÄKRING AV BEFINTLIGA EXAMINA, HUVUDOMRÅDE OCH ÄMNE

I kvalitetssäkring av befintligt examina, huvudområde och ämne ingår en allmän beskrivning, beskrivning av utvärdering, kvalitetsprocessen och resultat samt därtill hörande bilagor. Bilaga 1. Förteckning av befintliga examina, huvudområden och ämnen, Bilaga 2. Aspekter för utvärdering av huvudområde.

1. Allmänt

Ett kontinuerligt uppföljnings- och utvecklingsarbete bedrivs på nämnd- och institutionsnivå. Arbetet är inriktat på att all utbildning vid GIH når de mål som anges i nationella författningar, lokala mål och det av Universitetskanslersämbetet (UKÄ) utarbetade riktlinjerna för granskning av kvalitén i högre utbildning samt Standard och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG).

UKÄ:s modell omfattar tre olika perspektiv:

- Studenters och doktoranders perspektiv
- Arbetslivets perspektiv
- Jämställdhetsperspektiv

Vidare innehåller modellen fyra komponenter:

- Styrning och organisation
- Miljö, resurser och område
- Utformning, genomförande och resultat
- Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Vid GIH återfinns ett flertal examina på grundnivå och avancerad nivå, huvudområden idrott (antagna t o m ht 14) och idrottsvetenskap på grundnivå (antagna fr.o.m. ht 15) samt huvudområdet idrottsvetenskap på avancerad- och forskarutbildningsnivå. Ämnen som är beslutade vid GIH är förutom idrottsvetenskap som också är ett huvudområde följande ämnen: Folkhälsa inriktning fysisk aktivitet, Tränarskap, Specialidrott och Utbildningsvetenskap (se bilaga 1).

2. Utvärdering av examina, huvudområden och ämnen

Examina, huvudområde och ämnen vid GIH utvärderas lokalt enligt verksamhetsplan för GIH:s utvärderingar vilka beslutas av Grundutbildningsnämnden (GUN).

Vid GIH definieras begreppet idrott som *all fysisk aktivitet som genomförs med målet att främja hälsa och välbefinnande, prestation och estetisk upplevelse.*

Syftet med utvärderingen av *examina* är att säkerställa:

- att GIH:s generella examen på grundnivå 120-180 hp, generella examen på avancerad nivå 240 hp, yrkesexamen på grund- och avancerad nivå 220-330 hp, masterexamen 120 hp och examen på forskarnivå 240 hp på doktorsnivå och 120 hp på licentiatnivå svarar mot mål, kriterier och bestämmelser i Högskoleförordningens nationella examensbeskrivningar och GIH:s lokala styrdokument.

Syftet med utvärderingen av *huvudområde idrott/idrottsvetenskap* är att säkerställa:

- att studierna inom huvudområdet ska omfatta 90 hp och inkludera ett självständigt arbete omfattande 15 hp,
- att huvudområdet på kandidatnivå i idrottsvetenskap omfattar studier i idrottsliga praktiker vilka belyses utifrån humanistiska och samhällsvetenskapliga perspektiv respektive medicinska och naturvetenskapliga perspektiv.¹
- Att studierna vilar på vetenskaplig grund och att all utbildning är forskningsbaserad,
- att huvudområdet idrottsvetenskap på magisternivå omfattar 60 hp på avancerad nivå inklusive ett självständigt arbete motsvarande 15 alternativt 30 hp enligt nationella och lokala styrdokument,
- att huvudområdet idrottsvetenskap på mastersnivå omfattar 120 hp på avancerad nivå inklusive ett självständigt arbete motsvarande 30 hp enligt nationella och lokala styrdokument.
- att huvudområdet idrottsvetenskap på forskarutbildningsnivå omfattar 240 hp inklusive en doktorsavhandling motsvarande 180 hp, alternativt 120 hp inklusive en licentiatavhandling motsvarande 90 hp enligt nationella och lokala styrdokument.

Dessutom syftar utvärderingen till att:

- utgöra underlag för eventuella förändringar av huvudområdet eller ämnen,
- ge lärare, studenter och personal insyn i utbildningens förutsättningar, utformning, examinationskrav och resultat,
- ge underlag till självvärderingar och nationell kvalitetsutvärdering.

¹ Det unika med idrottsvetenskapliga studier vid GIH är att ämnet beskrivs som flervetenskapligt och vilar på flera vetenskapstraditioner men också på idrottsliga praktiker, vilka Engström benämner som *prestation, träning och upplevelse* (Engström 2010, *Smak för motion*, s. 52-73). Se HS beslut 2015-06-15 § 11, inrättande av kandidatexamen i idrottsvetenskap (Dnr Ö 2105/74).

3. Kvalitetssäkringsprocess

Ansvar för utvärdering av examina, huvudområde och ämne på grund- och avancerad nivå har Grundutbildningsnämnden (GUN). Motsvarande ansvar på forskarnivå har Forsknings- och forskarutbildningsnämnden (FFN).

3.1 Upptaktsmöte

Inför varje utvärderingsomgång hålls ett upptaktsmöte till vilket examinatorer, utbildningsledare och prefekt kallas.

3.2 Underlag

Underlaget för utvärderingen består dels av kvantitativa data, som sammanställs av utbildnings- och forskningsavdelningen, dels en beskrivande och analyserande del som sammanställs av examinatorer respektive utbildningsledare.

De kvantitativa uppgifterna för examina och huvudområde berör lärare, studenter, det självständiga arbetet och examina. Uppgifter gällande utbildningen består av lärare, studenter, lärartäthet och förväntade studieresultat, lärandeaktiviteter, examinationer samt kurslitteratur. Vidare analys av ekonomi och infrastruktur samt utbildningsmiljö. Även alumnuppföljningar rörande utbildningens användbarhet på arbetsmarknaden ska finnas med. Mer detaljerad information om vad som gäller för aktuell utvärdering lämnas vid upptaktsmötet. Se bilaga 2: Aspekter för utvärdering av huvudområde.

Den beskrivande delen omfattar en självvärdering där huvudområdet analyseras i relation till examensmålen. Texten ska även innehålla reflekterande och analyserande delar rörande lärandemålen samlade i examensrapport. Behandling av underlagen för examina och huvudområde gäller aktuella kursplaner, förteckning av självständiga arbeten, kursutvärderingar (utvärdering av hel utbildning och alumnuppföljning); för ämnesutvärdering gäller aktuella kursplaner, kursutvärderingar och självvärderingar. För utvärdering av forskarutbildningen gäller även individuella studieplaner. Utbildnings- och forskningsavdelningen ansvarar för framtagning av kursplaner, förteckning av självständiga arbeten och betygsstatistik medan kursutvärdering och självvärdering lämnas av examinator. Självvärderingsrapporten sammanställs efter varje kurs av examinator i samråd med kursansvarig, delkursansvarig eller motsvarande.

De olika underlagen lämnas till respektive utbildningsledare som sammanställer inför självvärderingen. Det samlade underlaget sänds ut till berörda av handläggare på Utbildnings- och forskningsavdelningen (UFA).

3.3 Dialogmöte - Självvärderingsdag

Vid dialogmötet ska nämndledamöter och institutionsföreträdare (utbildningsledare, prefekt alt enhetschefer) delta. Utvärderingens centrala delar, utvecklingsmöjligheter och svagheter belyses.

4. Resultat och uppföljning

4.1 Dokumentation för examina, huvudområde och ämne

Resultatet av utvärderingen sammanställs i rapporter av den som utses av GUN alternativt FFN vad gäller forskarutbildning.

Rapporten ska därefter presenteras och behandlas i GUN alternativt FFN och ändamålsenliga åtgärder beslutas. Rapporterna ska publiceras på GIH:s internwebb och ska även finnas tillgänglig för studenterna.

4.2 Uppföljning

Uppföljning av respektive utvärdering görs efter två år.

Bilaga 1: Förteckning av befintliga examina, huvudområden och ämnen

Bestämmelser om examina återfinns i Högskoleförordningen (SFS 1993:100) 6 kap samt i bilaga 2. Lärosäten erhåller rätt till examina på grund-, avancerad- och forskarnivå efter ansökan och granskning av Universitetskanslersämbetet (UKÄ).

Sedan 1 juli 2007 används termen *huvudområde* för att beskriva de fördjupade studier som en student bedriver. Varje lärosäte bestämmer själv om vilka huvudområden som ska inrättas. För samtliga generella och konstnärliga examina, utom högskoleexamen, krävs fördjupning inom huvudområdet. Ett huvudområde är ett ämne (se nedan) där möjlighet finns till fördjupade studier, inklusive ett självständigt arbete. Det senare är ett krav för kandidatexamen (grundnivå), respektive magister- alt masterexamen (avancerad nivå). På forskarnivå ingår även en vetenskaplig avhandling.

Ett *ämne* är ett avgränsat kunskapsområde med egen benämning. UKÄ och Statistiska centralbyrån (SCB) gör en gruppering och kodsättning av ämnen på grundnivå och avancerad nivå. För begrepp och definitioner hänvisas till UKÄ: webbplats.

All svensk högskoleutbildning ämnesklassificeras enligt den gruppering som SCB gör av ämnen. Dessa uppgifter används vid antagnings- och statistiska sammanhang. Den nya examensstrukturen fr.o.m. 2009 på grund- och avancerad nivå återfinns på UKÄ:s webbplats och uppdelning är enligt följande: ämnesområde, ämnesdelsområde och ämnesgrupp.

För ämnet idrott/idrottsvetenskap gäller följande:

Ämnesområde	Ämnesdelsområde	Ämnesgrupp	Ämne inrapporterat till SCB
90_Övrigt	74_Idrott och friskvård	Idrott/ idrottsvetenskap	Idrottsvetenskap

1. Examina

1.1 GIH har tillstånd att utfärda examina på följande nivåer

- Högskoleexamen (120 hp)
- Kandidatexamen (180 hp)
- Magisterexamen (60 hp)
- Masterexamen (120 hp)
- Licentiatexamen (120 hp)
- Doktorsexamen (240 hp)

1.2 Examina vid GIH

Inom ramen för examensrättigheterna ges följande examina:

På grundnivå:

Högskoleexamen samt kandidatexamen inom huvudområdet idrott/idrottsvetenskap.

På avancerad nivå:

Master- och magisterexamen inom huvudområdet idrott/idrottsvetenskap samt

Ämneslärarexamen inom undervisningsämnet idrott och hälsa.

På forskarnivå:

Licentiatexamen och doktorsexamen inom ämnet idrottsvetenskap.

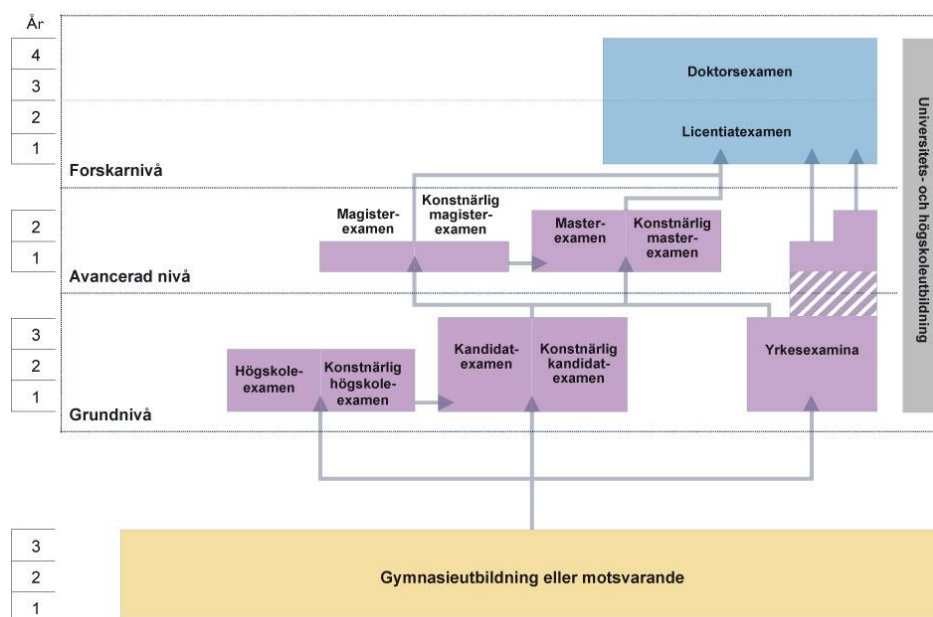
I årsredovisningen redovisas löpande vilka examina som utfärdats under verksamhetsåret.

Uppgifter om äldre examina som har utfärdats återfinns här.

Lärarexamen som påbörjats för 1 jul 2007 får slutföras enligt de äldre bestämmelserna tom sista juni 2023.

1.3 Grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå

All högre utbildning delas in i grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

Den nya utbildnings- och examensstrukturen infördes den 1 januari 2007 och är ett led i Sveriges arbete med att anpassa den högre utbildningen till resten av Europa genom arbetet i Bologna-processen.

2 Huvudområden

Idrottsvetenskap (kandidatexamen)
Idrottsvetenskap (magister-, master- och doktorsexamen)
Idrottsvetenskap (licentiat- och doktorsexamen)

3. Ämnen

Idrott
Idrottsvetenskap
Folkhälsa inriktning fysisk aktivitet
Utbildningsvetenskap
Tränarskap
Specialidrott

Bilaga 2: Aspekter för utvärdering av huvudområde

(kan även användas för utvärdering av ämne och examina)

1. Förutsättningar

1.1 Organisation, ledning och kvalitetssäkring

Utbildningsmiljön ska ha en ändamålsenlig organisatorisk uppbyggnad, en kompetent ledning och administration samt ett fungerande system för kvalitetssäkring.

1.2 Lärare

Lärrresurserna måste vara tillräckliga och ändamålsenliga för genomförandet av utbildningen inom huvudområdet. Antalet disputerade lärare måste svara mot behovet av vetenskaplig förankring och behov av handledare för de självständiga arbetena inom huvudområdet. Examinatorer för kurserna där självständigt arbete ingår eller kurser på avancerad nivå ska vara disputerade. Examinatorer för kurser på forskarnivå ska vara professor. Det ska även finnas lärare med den högskolepedagogiska kompetensen som krävs för att leda det pedagogiska utvecklingsarbetet inom huvudområdet.

1.3 Ekonomi och infrastruktur

En realistisk budget ska finnas för genomförande av utbildningen inom huvudområdet. Den ska exempelvis täcka kostnaderna för lärare, studieadministration, marknadsföring, lokaler, material/utrustning, tekniska och praktiska resurser.

Infrastrukturen är betydelsefull. Informations- och vägledningsresurser ska vara relevanta med hänsyn till den avsedda målgruppen och ska ha tillgång till ändamålsenliga lokaler och utrustning som svarar mot god standard inom området. Biblioteks- och IT- resursers både bredd och djup ska motsvara nivån på huvudområdet samt svara mot det antal studenter som antas till utbildning inom huvudområdet.

1.4 Utbildningsmiljö

Utbildningen ska ges i laborativ och forskande miljö och ge förutsättningar till ett kritiskt och självständigt förhållningssätt. Utbildningen ska också erbjuda en kvalitativ god miljö med utbildad personal.

2. Innehåll

2.1 Huvudområdets specifika innehåll

Studierna inom huvudområdet måste uppfylla de krav som finns i Högskoleförordningens nationella examensbeskrivningar, dvs. examensordningen vad gäller nationella lärandemål för respektive examina. I de fall särskilda lokala mål/förmågor finns inom huvudområdet (exempelvis kopplat till specifika utbildningsprogram vid GIH) ska även kraven för dessa mål uppfyllas. För huvudområdet ska de fördjupade studierna särskilt framgå liksom progressionen i moment och kurser.

Lärandeaktiviteter, undervisningsformer, examinationer och kurslitteratur inklusive betygskriterier ska vara utformade så att de säkrar utbildningens kvalitet, forskningsanknytning och progression (ämnes, vetenskaplig- och professionsprogression). Utvärderingar för att säkra studenternas måloppfyllelse sker enligt fastställda riktlinjer för GIH:s studentutvärderingar (Dnr GIH2017/193).

2.2 Allmänna mål och bestämmelser för högskoleutbildning

I Sverige styrs den högre utbildningen främst av Högskolelagen, HL (SFS 1992:1434) samt Högskoleförordningen (SFS 1993:100). I dessa anges målen för högre utbildning.

Enligt målen i HL ska all högre utbildning vila på vetenskaplig eller konstnärlig grund och beprövad erfarenhet. Utbildningen ska ge studenterna kunskaper och färdigheter inom det område utbildningen avser. Den ska också ge studenterna på grundnivå:

- förmåga att söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- förmåga att följa kunskapsutvecklingen, och
- förmåga att utbyta kunskaper med personer utan specialkunskaper inom området.

Utbildningen på avancerad nivå ska i huvudsak bygga på och fördjupa de kunskaper, färdigheter och förmågor som studenterna har fått på grundnivå. Utbildning på avancerad nivå ska förutom fördjupade kunskaper ge studenterna:

- ytterligare utvecklad förmåga och förutsättningar för att självständigt integrera och använda kunskaper,
- utvecklad förmåga och förutsättningar att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- utvecklad förmåga och förutsättningar för att arbeta självständigt med forskning, utveckling eller annat arbete.

Utbildning på forskarnivå skall väsentligen bygga på de kunskaper som studenterna får inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå eller motsvarande kunskaper.

Utbildning på forskarnivå skall, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå och på avancerad nivå, utveckla de kunskaper och färdigheter som behövs för att självständigt kunna bedriva forskning.

3. Resultat

3.1 Genomströmning

Analys och reflektion ska göras vad gäller studentgenomströmning inom huvudområdet.

3.2 Självständiga arbetet (Examensarbeten)

Analys och reflektion ska göras vad gäller de självständiga arbetena kring bland annat följande aspekter:

- arbetets inriktning,
- antal studenter per uppsats,
- arbetsformer, inklusive eventuellt samarbete med yrkeslivet/det omgivande samhället,
- handledar- och examinationskapacitet och kompetens,
- bedömningskriterier och process
- vilka av målen i examensordningen som uppnås via det självständiga arbetet.

3.3 Avlagda examina

Analys och reflektion ska göras vad gäller antal avlagda examina inom huvudområdet.

3.4 Uppföljning av studenter och doktorander

Analys och reflektion ska göras vad gäller det resultat som framkommit vid uppföljning av studenterna (utvärdering av helt program i slutet av utbildningen) kring följande aspekter:

- studenternas omdöme om/synpunkter på utbildningen,
- övergång till vidare studier,
- anställningsbarhet.

Analys och reflektion kring alumnuppföljningar med fokus på:

- verksam inom området eller annan yrkesverksamhet,
- alumners omdöme om utbildningen i relation till användbarhet i yrkeslivet,
- övergång till vidare studier efter avlagd examen.

3.5 Måluppfyllelse

Analys och reflektion ska göras vad gäller måluppfyllelse inom huvudområdet, dvs. hur institutionen försäkras om att studenterna uppnår de kunskaper och färdigheter som uttrycks i nationella och lokala mål.

DEL II – KVALITETSSÄKRING AV NYA ÄMNER, HUVUDOMRÅDE OCH EXAMINA

1. Inledning

1.1 Definition av ämne och huvudområde

Ett ämne är ett avgränsat kunskapsområde med egen benämning. Universitetskanslersämbetet, UKÄ, och Statistiska centralbyrån, SCB, gör en gruppering och kodsättning av ämnen i grundutbildningen. All svensk högskoleutbildning ämnesklassificeras enligt den gruppering som SCB gör av ämnen. Dessa uppgifter används vid antagning och i statistiska sammanhang.

Nya ämnen utformas när ny utbildning skapas och forskning äger rum inom nya områden. Etablering av nya ämnen sker i ett samspel mellan flera parter, där universitet, högskolor och det internationella forskarsamhället är viktiga aktörer. Nya ämnen kan inkluderas, efter ansökan från universitet och högskolor, men då krävs att ämnet fått status som huvudområde.

Ett huvudområde är ett ämne där det finns möjlighet till fördjupade studier, som inkluderar ett självständigt arbete, vilket krävs för kandidatexamen (grundnivå) samt för magister- och masterexamen (avancerad nivå). På forskarnivå krävs det en vetenskaplig avhandling.

För kandidatexamen vid GIH gäller att de fördjupade studierna, inklusive det självständiga arbetet sker inom huvudområdet idrottsvetenskap. Fördjupningen inom magister- och masterexamen sker på avancerad nivå inom huvudområdet idrottsvetenskap. Vidare fördjupning inom licentiat- eller doktorsexamen sker på forskarnivå inom huvudområdet idrottsvetenskap. Vid GIH finns även, vid sidan av huvudområdet idrottsvetenskap, ett antal ämnen där möjlighet finns till studier på grundnivå.

1.2 Relation till examen

För kandidatexamen och yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng krävs fördjupade studier på grundnivå. För magister- och masterexamen samt yrkesexamen på avancerad nivå krävs fördjupade studier på avancerad nivå. För licentiat- och doktorsexamen krävs fördjupade studier på forskarnivå. Kraven för examina anges i Högskoleförordningens examensordning 6 kap.

GIH har examensrätt för kandidat, magister, masters- och forskarnivå inom idrottsvetenskap. Detta innebär att det är lärosätet själv som avgör vilket/vilka ämne/-n och huvudområden som ska ges för fördjupning inom kandidat-, magister- och masterexamen.

1.3 Process för inrättande

Inrättande av nya ämnen, huvudområden och examina är viktiga beslut där lärosätet åtar sig betydande ansvar av såväl kvalitativ som ekonomisk art.

Inför varje inrättande ska därför Grundutbildningsnämnden (GUN) alternativt Forsknings- och forskarutbildningsnämnden (FFN) genomföra en strategisk bedömning och en kvalitativ granskning. Extern sakkunnigprövning ingår i den granskning som görs inför inrättande av huvudområde för respektive examina.

De granskningar som görs inför beslut om inrättande av ämne, huvudområde och examen lägger fokus på förutsättningarna att inom aktuellt område bedriva en högkvalitativ utbildning. Vilka förutsättningar som avses återspeglas i de kriterier som anges i följande avsnitt.

2. Ansökan om inrättande av nytt ämne

Nya ämnen bereds av GUN respektive FFN.

En ansökan om inrättande av ett nytt ämne vid GIH ska innehålla en utförlig redogörelse där nedanstående förutsättningar beaktas.

2.1 Motiv för inrättande av ämne

Motiven för inrättande av nytt ämne ska anges, dvs. vilken nytta och vilket behov finns av ämnet. Planeras en uppbyggnad av utbildning inom ämnet eller ska ämnet utgöra ett ämne inom redan existerande examen ska problematiseras. En analys ska göras av hur ämnet knyter an till GIH:s utbildningsstrategi och forskningsstrategi. Om ämnet ska utgöra ett stödämne ska beskrivning lämnas av ämnets tänkta roll i förhållande till huvudområdet för befintlig eller planerad utbildning.

2.2 Lärarresurser

Beskrivning av den befintliga lärarkompetensen som finns inom ämnet ska anges, liksom eventuella behov av nyanställning.

2.3 Ekonomi och infrastruktur

Redogörelse ska lämnas för vilka behov som finns gällande ekonomi och infrastruktur för utbildning i ämnet (litteratur, studieplatser, IT, datorer, laborationslokaler, grupparbetsrum, etc.).

3. Ansökan om inrättande av nytt huvudområde

Nytt huvudområde bereds av GUN respektive FFN.

Ansökan om inrättande av huvudområde för respektive examen ska innehålla en redogörelse där samtliga nedanstående kvalitetsaspekter beaktas.

3.1 Allmänt

3.1.1 Motiv för inrättande

Motivet för det nya huvudområdet ska beskrivas utförligt. Beskrivningen ska främst innehålla en redogörelse för nyttan och behovet inom utbildningen. Vidare ska huvudområdets relevans i förhållande till GIH:s övergripande mål- och strategier, främst utbildningsstrategin och forskningsstrategin, anges.

3.1.2 Definition

En definition ska finnas för varje huvudområde vid GIH. Definitionen ska vara kortfattad, heltäckande och om möjligt utformad så att den kan förstås även av andra än mer ämnesspecifika personer. Det finns inom en sådan ram möjlighet att lokalt ge ett ämne en särskild profilering eller ett särskilt fokus.

3.2 Utbildningens förutsättningar – lärandemål

All utbildning inom högskolan ska ges i en forskande miljö och utbildningen ska ge förutsättningar för ett kritiskt och kreativt förhållningssätt.

För kandidatexamen gäller att forskning ska bedrivas inom huvudområdet med en sådan volym att en kreativ forskningsmiljö kan upprätthållas. Det är nödvändigt att vetenskaplig verksamhet av viss kvalitet pågår i en sådan omfattning att kontinuiteten i verksamheten säkerställs.

För magister-/masterexamen gäller att den forskning som bedrivs inom huvudområdet ska hålla internationell kvalitet. Forskningsaktiviteten ska ha en sådan volym och nivå att de undervisande lärarna kan utveckla sin kompetens och att studenterna kan komma i kontakt med pågående forskning.

Ansökan ska innehålla sammanfattande beskrivning av forskningsaktiviteten inom huvudområdet samt detaljerad beskrivning av berörda forskares CV.

Etablerade nationella och internationella samarbeten inom huvudområdet bör finnas och beskrivning ska lämnas av dessa. Vidare ska huvudområdets relation till närliggande ämnen vid GIH beskrivas.

Biblioteks- och informationsförsörjning är av största vikt då gynnsamma utbildningsbetingelser förutsätter god tillgång till vetenskaplig litteratur inom huvudområdet. Beskrivning ska finnas i ansökan om villkoren för informationsförsörjning i huvudområdet eftersom tillgång till goda sökmöjligheter i databaser också är en nödvändighet. Vidare ska en redogörelse lämnas för hur undervisning i informationskompetens integreras inom utbildningen.

3.2.1 Lärandemål och progression

För kandidatexamen gäller att kurser om minst 90 hp måste ingå i huvudområdet inklusive ett självständigt arbete om minst 15 hp på grundläggande nivå. Kursstudierna

måste innehålla en progression som motsvarar examensordningens krav på fördjupning. En utförlig beskrivning ska lämnas av denna progression.

För magisterexamen gäller att kurser om minst 60 hp på avancerad nivå måste ingå, varav minst 30 hp i huvudområdet, inklusive självständigt arbete om minst 15 hp. Därtill ställs krav på avlagd kandidatexamen om minst 180 hp eller motsvarande utländsk examen. Kursstudierna (60 hp) måste innehålla en progression som motsvarar examensordningens krav på fördjupning. Utförlig beskrivning ska lämnas av denna progression.

För masterexamen gäller att kurser om minst 120 hp på avancerad nivå, varav minst 60 hp med fördjupning inom huvudområdet, inklusive ett självständigt arbete om minst 30 hp inom huvudområdet för utbildningen. Det självständiga arbetet får omfatta mindre än 30 hp, dock minst 15 hp, om studenten redan har fullgjort ett självständigt arbete på avancerad nivå om minst 15 hp inom huvudområdet för utbildningen eller motsvarande från utländsk utbildning. Därtill ställs krav på avlagd kandidatexamen om minst 180 hp eller motsvarande utländsk examen. Kursstudierna (120 hp) måste innehålla en progression som motsvarar examensordningens krav på fördjupning. Utförlig beskrivning ska lämnas av denna progression.

För licentiatexamen gäller att kurser om minst 30 hp på forskarnivå, varav 15 obligatoriska inom huvudämnet genomförs samt en avhandling på 90 hp.

För doktorsexamen gäller att kurser om minst 60 hp på forskarnivå, varav 30 obligatoriska inom huvudämnet genomförs samt en avhandling på 180 hp.

Särskild vikt ska läggas vid beskrivning av hur huvudområdets kurser tillsammans bidrar till att examensordningens mål för aktuell examen uppnås. En redogörelse för kopplingen mellan examensmål och kurser ska lämnas, gärna i matrisform.

Ansökan ska innehålla en förteckning över samtliga kurser, deras förväntade studieresultat, lärande aktiviteter och progression samt examination och litteraturlista i huvudområdet (kursplaner ska bifogas ansökan). I beskrivningen ska framgå hur val av lärande aktiviteter, kurslitteratur och examinationsformer säkrar utbildningens kvalitet, främst forskningsanknytning och progression.

En redogörelse ska lämnas för vilka program (inklusive planerade program) där utbildning inom det förslagna huvudområdet ingår. Utbildningsplaner (inklusive utkast till planerade sådana på aktuell fördjupningsnivå) ska bifogas ansökan.

Vid ansökan bör även en kortfattad redogörelse lämnas för hur följande aspekter uppmärksammas i utbildningen i huvudområdet: hållbar utveckling, informationskompetens, internationalisering, jämställdhet och mångfald (inklusive genus- och mångfaldsperspektiv i undervisningen), samverkan med det omgivande samhället, studentinflytande, samt vetenskapsteori och vetenskaplig metod.

3.2.2 Utbildningens användbarhet på och för arbetsmarknaden

Vid ansökan ska en omvärldsanalys ha genomförts för införskaffande av information om utbildningens användbarhet på och för arbetsmarknaden. Till detta ska information om existens av utbildning vid andra högskolor/universitet med liknande utbildning inom huvudområdet bifogas.

3.2.3 Samlad lärarresurs

Uppgifter om lärarkompetens redovisas dels i löpande text (sammanfattande beskrivning), dels i en tabellbilaga (detaljerad beskrivning).

Antal lärare och antalet tillsvidareanställda lärare och övriga lärare måste stå i proportion till utbildningens beräknade omfattning. Minimikravet för inrättande av ett huvudområde för respektive examen är att ämnet företräds av minst två tillsvidareanställda disputerade lärare som bedriver forskning med relevans för utbildningen.

Lärarna ska ha vetenskaplig, pedagogisk och annan nödvändig kompetens för undervisning och handledning inom utbildningen.

Ansökan ska innehålla uppgifter om vilka lärare och forskarstuderande som bedriver eller kan bedriva utbildning inom huvudområdet, uppdelat på kön och anställningsform. Omfattningen i tid av lärarnas och forskarstuderandes anställning (med uppskattad uppdelning mellan undervisning och forskning) ska anges liksom akademisk titel, ämne för anställningen samt utbildning i högskolepedagogik och forskningshandledning.

3.2.4 Examensmål

Kandidatexamen

”För kandidatexamen ska studenten inom ramen för kursfördringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.” (Se HF bilaga 2, examensordningen)

Kunskap och förståelse

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper,
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter,
- visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används,
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.
-

Magisterexamen

”För magisterexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.” (Se HF bilaga 2, examensordningen)

Kunskap och förståelse

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl överblick överområdet som fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, även med begränsad information,
- visa förmåga att självständigt identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Masterexamen

”För masterexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen. Det självständiga arbetet får omfatta mindre än 30 högskolepoäng, dock minst 15 högskolepoäng, om studenten redan har fullgjort ett självständigt arbete på avancerad nivå om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen eller motsvarande från utländsk utbildning. (Se HF bilaga 2, examensordningen)

Kunskap och förståelse

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl brett kunnande inom området som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper,
- visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används,
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Läranderesultatet för det självständiga arbetet för respektive nivå bör fokusera på förkunskaper, undervisning, form och formalia, antal författare, handledningsresurser, handledarkompetens, bedömningskriterier och examination.

Licentiatexamen

”För licentiatexamen ska doktoranden antingen ha fullgjort en utbildning om minst 120 högskolepoäng inom utbildning på forskarnivå, eller ha fullgjort en del om minst 120 högskolepoäng av en utbildning som skall avslutas med doktorsexamen, om högskolan beslutar att en sådan licentiatexamen kan ges vid högskolan.” (Se HF bilaga 2, examensordningen).

Kunskap och förståelse

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Vetenskaplig uppsats

- För licentiatexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 60 högskolepoäng godkänd.

Övrigt

- För licentiatexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Doktorsexamen

”För doktorsexamen ska doktoranden ha fullgjort en utbildning om 240 högskolepoäng inom utbildning på forskarnivå.” (Se HF bilaga 2, examensordningen).

Kunskap och förståelse

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och - visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling)

- För doktorsexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.

Övrigt

- För doktorsexamen med en viss inriktning ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

3.3 Utbildningens resultat**3.3.1 Säkring av examensmålen**

I ansökan ska framgå vilka krav som ställs för att uppnå lärandemålen med hjälp av betygskriterier. De krav som ställs för att studenten ska få godkänt resultat på kurser inom huvudområdet ska finnas klart dokumenterade, i form av betygskriterier. Kraven ska framgå av instruktioner för tentamina, examensarbeten och annan examination.

Erfarenhet av huvudområdet på grundnivå som leder till kandidatexamen ställs som krav för inrättande av huvudämne i examen på avancerad nivå. Kravet gäller dels kunna säkerställa att lärarna har erfarenhet att handleda studenter, dels granska kvaliteten på nivån i examen.

Vid utvärdering av utbildning måste man kunna visa att studenterna når examensmålen. För inrättande av huvudämne i magisterexamen granskas därför självständiga arbeten på grundnivå. Förteckning över dessa på grundnivå under föregående läsår ska bifogas ansökan. Uppgift om betyg, handledare och examinator ska framgå av förteckningen. Sex arbeten begärs sedan in som underlag för granskningsprocessen.

3.3.2 Vidare studier

En utbildning som leder till kandidatexamen ska ge studenterna de förkunskaper som krävs för att de ska ha möjlighet att antas till utbildning på avancerad nivå (magister- eller masterutbildning).

En utbildning som leder till magister-/masterexamen ska ge studenterna de förkunskaper som krävs för att de ska ha möjlighet att antas till utbildning på forskarnivå. Det ska också vara möjligt att bygga på en magisterexamen till en masterexamen.

Beskrivning ska lämnas av vilka möjligheter till vidare studier som finns för studenterna. Övergång till utbildning på magister-, master och forskarnivånivå kan ske genom GIH:s egna utbildningar.

4. Ikraftträdande

En tänkt tidpunkt för ikraftträdande bör skrivas fram.